

Проблемами радіаційної безпеки займаюся все життя: у свій час працював на атомних підводних човнах, на інших АЕС. Зараз — на Чорнобильській, де координую і контролюю роботу цехів — радіаційної безпеки, дезактивації та відділу охорони праці.

1986-ий став роком особливих випробувань. На ліквідації наслідків аварії повинні були працювати лише обізнані і добре підготовлені спеціалісти, котрі могли б захистити себе і своїх підлеглих. Але вишло навпаки — практично 90 процентів робіт лягло на плечі військових. Дехто з них отри-

мав значні дози радіоактивного опромінення, втратив здоров'я, а то й життя.

Зараз ситуація докорінно змінилася. Проведено величезний комплекс дезактиваційних робіт. Ще донедавна, щоб дістатися із Славутича до станції, передбачалися дві пере-

приміщень станції не відповідають санітарним вимогам. Решта приведена майже в ідеальний стан. Якщо після аварії середня доза радіовпливу на одного працівника досягала 31 бер, то зараз — лише 0,7 бер. І вона з року в рік зменшується. Окрім того, займає-

...І РАДІАЦІЯ «ВІДСТУПАЄ»

А. В. НОСОВСЬКИЙ,
заступник головного інженера по радіаційній безпеці

садки — із електрички в електричку. Нині від однієї відмовилися — немає потреби. Однак введені після аварії санпропускники у Славутичі (вони себе повністю виправдали) не відмінені й досі. Чому? Домінує психологічний фактор, коли люди самі не бажають «розпрощатися» із зайвою застережливістю, додатковими засобами безпеки. Із грудня минулого року атомники вже їздять на роботу у власному одязі (раніше по дорозі до ЧАЕС вимушені були двічі перерв'язатися). На роботі вони мають фірмовий одяг.

Тенденція до зниження радіоактивного забруднення на території Чорнобильської АЕС помітна. Лише три проценти

мося радіаційною безпекою не лише діючих об'єктів, а й безпосередньо «саркофагом», а також територією Славутича, автотрасою до нього. Тепер по ній можна їздити, не роблячи пересадок із однієї машини в іншу.

Кожен трудівник станції має дозиметр-накопичувач. Щодня здаємо його службам для спеціального контролю. У грудні минулого року я, наприклад, отримав дозу, яка не перевищує чутливості самого дозиметра. Це — мізер. Однак ремонтний персонал, як і на кожній АЕС, отримує, скажемо так, радіоактивне навантаження, близьке до контрольованого рівня. На станції воно встановлено у 5 бер за рік, про-

те за останні три роки ніхтс ще не «переступив» цей рубіж, навпаки — «дотягнути» 5-берової відмітки «вдалося» лише п'яти-шести працівникам.

Кілька слів про радіоактивні викиди в атмосферу. На діючих енергоблоках вони відповідають санітарним нормам. Цікаву роботу провели по їх зниженню на третьому енергоблоці, де досягнуто хороших наслідків: прилади тут фіксують мінімальну кількість шкідливих попадань в повітря. Викиди ж «саркофага» по аерозольній активності — 0,2 процента всіх викидів діючого енергоблока.

Звичайно, є небезпечні зони, як і на інших специфічних виробництвах, приміром, у хімічних цехах. Однак обізнаним, підготовленим людям ніщо не загрожує. Відзначу ще один факт: питна вода, яку беремо із свердловини для ЧАЕС, теж чиста.

Всі добре розуміють: закриття ЧАЕС під час економічної кризи для держави — недопустима розкіш. Постане гостро й інша проблема: як бути із «саркофагом»? При працюючій станції маємо змогу фінансувати витрати на утримання цього об'єкта, проведення заходів, пов'язаних із його надійністю. Коли ж «Укриття» перейде на державне фінансування, із нашого злиденного бюджету перепадуть йому крихти. Хто від цього виграє?